

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Inspektorát

Středočeský

Inspekční zpráva

Základní umělecká škola Kutná Hora

Vladislavova 376, 284 01 Kutná Hora

Identifikátor: 600 046 494

Termín konání orientační inspekce: 28. – 30. května 2001

Čj.	083 179/01-4017
Signatura	oc2ku127

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola (ZUŠ) Kutná Hora byla založena v roce 1930. Pracuje jako zálohová organizace bez právní subjektivity. Zřizovatelem ZUŠ je Město Kutná Hora, Havlíčkovo nám. 552, 284 24 Kutná Hora. Poslední Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení bylo vydáno Školským úřadem Kutná Hora dne 18. 7. 2000 pod čj. 137/2000. Kapacita školy je stanovena na 650 žáků. Ředitelství, hudební (HO) a literárně-dramatický obor (LDO) užívají rekonstruovanou budovu z počátku 16. století v historickém jádru města. Výuka výtvarného (VO) a tanečního oboru (TO) probíhá na odloučených pracovištích.

Organizace vyučování je stanovena Vyhláškou č. 292/1991 Sb., o základních uměleckých školách ze dne 14. června 1991.

OBOROVÁ STRUKTURA ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Z podkladové dokumentace předložené ředitelkou školy vyplývá, že školu navštěvuje celkem 650 žáků přípravného studia, prvního a druhého stupně základního studia a studia pro dospělé, v jednotlivých uměleckých oborech. Nejpočetnější je HO s 432 žáky, nejmenší LDO s pouhými 13 žáky. Vyučování zajišťuje 25 učitelů, z toho více než polovina pouze na částečný úvazek. 18 učitelů má úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost k vyučování v ZUŠ.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Hudební obor

V HO vyučuje celkem 22 učitelů hře na klavír, akordeon, elektronické klávesové nástroje, zobcovou a příčnou flétnu, klarinet, saxofon, žesťové dechové a bicí nástroje, pěvecké hlasové výchově a zpěvu a dále přípravné hudební výchově, hudební nauce (HN), komorní, souborové a orchestrální hře a sborovému zpěvu. Jedna učitelka HO vyučuje souběžně v LDO v rozsahu čtyři a půl vyučovací hodiny týdně.

V HO bylo navštíveno celkem devět hodin v předmětech hra na klavír, elektronické klávesové nástroje, housle, kytaru, zobcovou flétnu, tenor a dále v předmětech pěvecká hlasová výchova a HN. V průběhu inspekce byla v koncertním sále, který je průchozí, sledována závěrečná příprava žáků pro nadcházející vystoupení.

Plánování učiva v individuální výuce probíhá formou studijních plánů, které jsou součástí třídních knih. Učitelé mají stanoveny konkrétní cíle, které se promítají i do výběru studijního notového materiálu, v souladu s osnovami pro HO. Časová dotace jednotlivých předmětů odpovídá učebním plánům pro ZUŠ, vydaných MŠMT ČR dne 26. června 1995 pod čj. 18.418/95. Dotace jednotlivých předmětů se pohybuje spíše na spodní hranici stanovených limitů, horní hranice je využívána především u schopnějších žáků vyšších ročníků, s náročnějším studijním repertoárem.

Velmi rozšířená je orchestrální a souborová hra. V rámci oboru pravidelně působí několik souborů (taneční orchestr, bigbeatová kapela, dva smyčcové soubory a pěvecké sbory, komorní soubory v různém obsazení). Také docházka žáků prvního až pátého ročníku prvního stupně do HN je vedením školy důsledně sledována.

HO je umístěn v hlavní budově ZUŠ. Učebny pro individuální i kolektivní výuku jsou

dostatečně prostorné a jejich vybavení umožňuje plnit deklarovaný vzdělávací program. Každá učebna je vybavena klavírem. I když se nejedná o nové nástroje, pravidelnou péčí jsou udržovány v dobrém technickém stavu. Nový, kvalitní nástroj je umístěn koncertním sále.

Připomínky ze strany inspekce byly k vnitřní organizaci a vybavení učebny HN, která působí neúctně. Nezastíněné okno v průčelí místnosti odvádí pozornost žáků od průběhu vyučování. Chybí kvalitní audiotechnika pro reprodukci hudebních nahrávek i videozáznamů s hudební tematikou.

Struktura navštívených hodin odpovídala stanoveným výukovým cílům. Vyučující velmi pečlivě sledovali hru žáků v porovnání s notovým zápisem, bezprostředně reagovali na případné nepřesnosti a odchylky. Veškeré informace byly žákům předávány přiměřeně k jejich věkovým zvláštěm a specifickým podmínkám jednotlivých předmětů. Výuka byla dostatečně názorná, zejména při procvičování obtížnějších technických či výrazových částí skladeb, využívali vyučující vlastních ukázek. Někteří žáci omlouvali malou připravenost na vyučování dalšími aktivitami (např. školními výlety), v jednom případě i předpokládaným ukončení studia. Pouze při hospitované výuce HN ve druhém ročníku byla struktura hodiny nevyvážená ve prospěch hudební ukázky z videozáznamu (L.v.Beethoven – Trojkonzert), vyučující operativně nereagovala na postupný pokles soustředěnosti žáků.

Kvalita výuky je do určité míry dána i konkurenčním prostředím, které na škole vytváří větší počet učitelů jednotlivých oddělení HO. To nutí pedagogy k dalšímu hledání nových, efektivních metod a forem vyučování. V jednotlivých navštívených hodinách vycházeli učitelé z dosavadních znalostí a dovedností žáků. Pochopení zadávaných úkolů bylo průběžně ověřováno, jejich kvantitu a zaměření ovlivňovaly především blízkící se postupové komisionální zkoušky a závěrečná žakovská vystoupení.

U vyučujících byly při kontrolách třídních knih zjištěny rozdíly v četnosti průběžného hodnocení žáků. Klasifikace odpovídá dosahovaným výsledkům a je podle názoru inspekce objektivní.

Komunikace vyučujících s žáky je založena na vzájemné důvěře a snaze o dosažení společných cílů. Žáci mají dostatečný prostor pro prezentaci vlastních názorů, vzájemná jednání byla ve všech případech otevřená, nežádoucí projevy v chování nebyly v průběhu inspekce zaznamenány.

Z kontrolované dokumentace (protokoly o komisionálních zkouškách) vyplývá, že postupové zkoušky se uskutečňují podle požadavků učebních osnov. Při celkovém hodnocení je přihlíženo nejen k momentálnímu výkonu žáka, ale i k dalším aktivitám v průběhu celého školního roku (tj. četnosti vystoupení, účasti v soutěžích apod.).

HO vyvíjí bohatou školní i mimoškolní koncertní činnost, pravidelně se úspěšně zúčastňuje soutěží ZUŠ. Škola neudrzuje zahraniční kontakty a tím se do určité míry ochuzuje o možnost dalšího srovnávání výsledků své práce, včetně další motivace žáků i pedagogických pracovníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání vychází z dostupných informací v dokumentaci školy i z vlastního pozorování při hospitacích ve vyučování. Celkový dojem je příznivě ovlivněn mimořádným prostředím, dlouholetou tradicí školy, bohatou mimoškolní uměleckou činností a úspěšností v soutěžích i v profesní přípravě žáků.

Vzhledem ke zjištěným skutečnostem hodnotí inspekce úroveň vzdělávání v HO jako velmi dobrou.

Výtvarný obor

ZUŠ organizuje výuku v osmi skupinách přípravného a základního studia pro 86 zapsaných žáků. Uvedené počty žáků v třídních knihách jednotlivých skupin, jsou na dolní hranici povolené tolerance. Věková struktura skupin není příliš široká a zohledňuje psychohygienické požadavky i vývojové předpoklady žáků.

Výtvarné vzdělávání vede pouze jedna zkušená učitelka s úplnou odbornou a pedagogickou způsobilostí.

Obsah i průběh vyučování určuje Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol, který byl schválen MŠMT ČR dne 26. dubna 2000 pod čj. 15 865/2000-22 s platností od 1. září 2000. V přípravné výtvarné výchově vyučující postupuje podle učebního plánu (UP) č. 1, v základním studiu podle UP č. 2 a 3 varianty A s převažujícím využíváním alternativního přístupu č. 1 (Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování).

V průběhu inspekční činnosti byla kvalita vzdělávání hodnocena na základě hospitací ve čtyřech tříhodinových lekcích, zápisů realizované výuky v třídních knihách, posouzením návaznosti učiva, porovnáním vzdělávacího programu (učebních osnov) s rozpracovanými tematickými plány a prohlídkou výtvarných prací žáků. V hodinách byly sledovány cíle a obsah učiva, prostor pro výtvarnou činnost žáka, jeho motivace, následná aplikace poznatků, vzájemná komunikace a materiální podmínky realizace výuky.

Inspekci předložené tematické plány jsou velmi dobře zpracovány se zaměřením na rovnoměrné plnění hodinových dotací učebními plány předepsaných předmětů. Jako celek koncipovaná témata (projekty a výtvarné řady) respektují věkové složení vyučovaných skupin i rozdílné schopnosti a dovednosti žáků. Příprava na vyučování je systematická, plánované námětové celky vycházejí z osobní zkušenosti žáků a umožňují různé způsoby řešení zadaných úkolů.

Pro vyučování jsou určeny samostatné prostory v bývalé sídlištní mateřské škole, která je dost vzdálená od hlavní budovy ZUŠ. Technický stav této budovy i oborem užívaných interiérů však nutně potřebuje alespoň základní údržbu. Obor užívá prostornou místnost, která je po jedné straně zcela prosklená, a proto i přes intenzivní větrání bylo v době hospitací v místnosti neúměrně teplo. Sociální zázemí pro žáky a učitelku je zcela nevyhovující, o estetické úrovni se nelze vyjadřovat.

V učebně mají žáci k dispozici dostatečný počet starších polohovacích pracovních stolů, grafické lisy a funkční keramickou pec. Je zde také z části umístěn sklad a archiv výtvarných prací. Výtvarné realizace dotváří interiér učebny a svědčí o systematické a soustavné práci vyučující. Základní učební pomůcky si žáci do školy nosí, podle potřeby dostávají ostatní výtvarné materiály.

Učitelka k motivování často používá příruční knihovnu i vlastní ilustrativní encyklopedie.

Předepsaná třídní dokumentace oboru byla inspekci předložena a je řádně vedena.

Všechny hospitované lekce charakterizovala vstřícná až hravá atmosféra. Na začátku tematického celku učitelka motivovala prostřednictvím názoru, učila žáky vnímat a pochopit zadaný úkol. Průběh motivace i navazující přímá výtvarná práce byly proloženy citlivým využíváním mezipředmětových vztahů, nových poznatků a prožitků, spolu s nenásilným procvičováním dovedností. Mladší žáci měli možnost relaxovat formou změny činnosti. Při sledování průběhu vyučování bylo evidentní, že tento způsob výuky je běžný.

Velmi dobrý výkon žáků odpovídal věkové struktuře zhlédnutých skupin. Stanovené výchovně-vzdělávací cíle byly ve sledovaných vyučovacích jednotkách splněny.

V rámci absolventského koncertu HO žáci a absolventi VO vystavovali své výtvarné práce.

Hodnocení kvality vzdělávání VO

Obor vyučuje podle vzdělávacího programu VO ZUŠ a respektuje strukturu předepsaných předmětů. Problémem oboru jsou psychohygienické podmínky pracovního prostředí. Výtvarné práce žáků jsou na velmi dobré a z menší části na průměrné úrovni.

Kvalitu vzdělávání oboru inspekce hodnotí jako velmi dobrou.

Hodnocení kvality vzdělávání

Celkově hodnotí Česká školní inspekce kvalitu vzdělávání ve sledovaných oborech jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Předložená koncepce slouží jako podkladový materiál pro oblast plánování. Obsahuje řadu úkolů, které je třeba řešit průběžně (např. výraznější zviditelnění školy, užší spolupráce se školami ve městě, příprava žáků ke studiu na školách s uměleckým zaměřením atd.) i v delším časovém horizontu (např. obnovení tradice učitelských koncertů, vyřešení prostorových podmínek VO a TO, existence LDO atd.). Vedení plánuje činnost školy na základě podnětů pedagogické rady, jednání předmětových komisí, akceptuje i iniciativu zaměstnanců.

Plán práce na školní rok 2000/2001 je přehledně zpracovaný, obsahuje jednotlivé úkoly v souvislosti s organizací školního roku, např. koncerty, výstavy, přehrávky, jednání pedagogické rady, školení atd.. Organizační zabezpečení jednotlivých akcí je upřesňováno na pracovních poradách. S ročním plánem jsou na úvodním jednání pedagogické rady seznámeni všichni pracovníci. Jiné dílčí a krátkodobé plány zpracovávají nejsou.

Vyučované obory odpovídají rozhodnutí o zařazení ZUŠ do sítě škol, výuka probíhá podle schválených učebních dokumentů. Schválená kapacita je zcela naplněna a nevytváří dostatečnou rezervu pro další rozvoj školy.

Inspekce konstatuje, že plánování je přehledné a funkční na úrovni ročních plánů, ale bez dalšího dílčího rozpracování. Inspekce hodnotí tuto oblast jako průměrnou.

Organizování

Vedení školy představuje ředitelka a zástupce, který byl v době inspekce v pracovní neschopnosti.

Poradními orgány jsou předmětové komise a pedagogická rada, která současně plní funkci umělecké rady.

Základním dokumentem pro činnost je roční plán, s uvedenými kompetencemi pedagogických a provozních pracovníků i odpovědností vedení školy.

Zásadní informace určené pro pracovníky jsou soustředěny na nástěnné tabuli ve sborovně nebo jsou předávány formou oběžníku. Celkově je však systém předávání informací komplikován odloučenými pracovišti (VO, TO). Jejich vzdálenost od hlavní budovy omezuje osobní kontakt s ředitelstvím a tím i operativnost řízení. Tento problém je řešen pravidelnými konzultacemi vedoucích oborů. V případě nutnosti je zajištěn i telefonický styk.

Škola nemá právní subjektivitu a proto je osobní dokumentace pracovníků školy vedena pouze v omezené míře. Ostatní předepsaná dokumentace je vedena ve stanoveném rozsahu. Některé drobné formální nedostatky byly projednány s ředitelkou školy a v průběhu inspekce odstraněny.

Při ZUŠ pracuje sdružení rodičů (SRPDŠ, registrované od roku 1991 Ministerstvem vnitra ČR), které školu podporuje zejména materiálně. Informace o prospěchu žáků jsou rodičům podávány prostřednictvím žákovských sešitů nebo na požádání osobně vyučujícími. Zprávy o školní a mimoškolní činnosti (např. konání koncertů, výstav, příležitostných vystoupení atd.) i zprávy organizačního charakteru jsou zveřejněny ve vstupních prostorách hlavní budovy.

Pro aktuální a rychlou informovanost veřejnosti, zejména při prezentaci jednotlivých akcí, škola využívá všech běžně dostupných informačních prostředků.

Město nabízí ve svém historickém centru k prezentaci školy několik atraktivních prostor. V loňském školním roce, kdy ZUŠ slavila 70. výročí založení, bylo zorganizováno cca šedesát různých akcí.

Předložená Výroční zpráva ZUŠ za školní rok 1999/2000 poskytuje odpovídající množství relevantních informací a má velmi dobrou úroveň.

Inspekce hodnotí kvalitu organizační činnosti jako velmi dobrou.

Vedení a motivování pracovníků

Snahou ředitelky je uplatňovat při řízení demokratické přístupy a operativně řešit provozní problémy osobním jednáním s podřízenými pracovníky. Svá rozhodnutí, zejména v odborných otázkách konzultuje se zkušenými kmenovými pedagogy. Vedení se opírá o stabilizovaný a spolehlivý kolektiv, v přiměřené míře využívá tvořivost a iniciativu pracovníků. Za uvádění začínajících učitelů do pedagogické praxe zodpovídají pověření učitelé.

Kritéria pro přiznávání odměn a osobního hodnocení jsou zaměstnancům známa. Větší diferenciaci v odměňování brání (podle vyjádření ředitelky) nedostatek mzdových prostředků. Morální hodnocení formou pochval a poděkování je veřejné, na poradách, v tisku i ve výročních zprávách školy. Sebehodnocení provádějí vedoucí oborů a předmětových komisí za své úseky písemně, jsou podkladem pro zpracování výroční zprávy.

Při škole pracuje odborová organizace, která zajišťuje některé společné aktivity pracovníků mimo vyučování.

Inspekce hodnotí úroveň vedení a motivování jako velmi dobrou.

Kontrolní mechanismy

Kontrolní činnost vedení školy je zaměřena na provoz školy, vedení pedagogické dokumentace a výchovně-vzdělávací práci učitelů. Není upravena samostatným plánem, ale vychází z praktických potřeb školy. Možnost rozdělení zodpovědnosti za tuto oblast není v současné době realizovatelná, z důvodu časté pracovní neschopnosti zástupce ředitelky.

Hlavní náplní kontroly je sledování a hodnocení výchovně-vzdělávacího procesu formou hospitací a účastí na interních i veřejných akcích školy, včetně výstav VO. Ze všech provedených hospitací jsou vedeny zápisy. Způsob jejich projednání s vyučujícími je individuální, závisí na rozsahu zjištění. Zobecněné poznatky z hospitací slouží ředitelce jako podkladový materiál pro další řídicí a kontrolní činnost.

ČŠI hodnotí kvalitu kontrolních mechanismů jako průměrnou.

Hodnocení kvality řízení

Jednotlivé úseky řízení jsou na průměrné a velmi dobré úrovni. Plánování je dostatečně promyšlené, ale bez aktualizace v dalších dílčích plánech. Organizace vyučování odpovídá obecně závazným právním předpisům. ČŠI hodnotí kvalitu řízení jako velmi dobrou.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (ŠÚ Kutná Hora čj. 137/2000, ze dne 18. 7. 2000),
- inspekční zpráva čj. 03-02/9697-09-01-370/20RŠ ze dne 5. června 1997,
- vnitřní směrnice školy,
- třídní knihy pro skupinové vyučování – školní rok 2000/2001,
- třídní knihy pro individuální výuku - hudební obor – školní rok 2000/2001,
- kmenové výkazy individuálně vyučovaných žáků,
- katalogy o průběhu studia – hudební obor,
- katalogy o průběhu studia – výtvarný obor,
- katalog nastudovaných skladeb,
- protokoly o komisionálních zkouškách – školní rok 1999/2000,
- rozvrhy hodin vyučovaných žáků a předmětů,
- zápisy z jednání pedagogické rady,
- výroční zpráva za školní rok 1999/2000,
- podkladová inspekční dokumentace, hospitační záznamy inspektorů,
- vnitřní směrnice školy,

ZÁVĚR

ZUŠ navazuje ve své výchovně-vzdělávací a umělecké činnosti na sedmdesátiletou tradici hudebního školství v Kutné Hoře. K tomu má zejména HO vytvořeny mimořádně příznivé prostorové podmínky. V činnosti školy převažují pozitivní, a to jak v oblasti pedagogické, tak i v oblasti řídicí. Tomu odpovídají i celkové výsledky, dokladované úspěchy v soutěžích, v přípravě žáků k dalšímu studiu i při prezentaci školy na veřejnosti. Od poslední inspekce došlo k pozitivním změnám, zejména v oblasti řízení.

Na základě provedené orientační inspekce hodnotí ČŠI celkovou úroveň ZUŠ jako velmi dobrou.

Doporučení

- projednat se zřizovatelem perspektivní řešení prostorových podmínek pro VO a TO,
- provést potřebné úpravy v učebně HN, pro zlepšení podmínek výuky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Jan Svoboda	.....
Člen týmu	PaedDr. Jana Langerová	.....

V Jablonci nad Nisou dne 19. června 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 20. června 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Marie Ptáčková	.....

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy):	4. července 2001	083 202/01-4017
Zřizovatel:	4. července 2001	083 203/01-4017

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány